

[Niclasen.]

Virksomhed i den Retning, jeg nu har arbejdet for i saa mange Aar.

Inden for færøsk Politik og ogsaa inden for dansk Politik gør der sig forskellige Modsætninger gældende, og egentlig er jeg glad for denne Forespørgsel, fordi vi derved har faaet Lejlighed til at tale ud om Færøerne. Men paa den anden Side er jeg bange for, at netop de Kredse paa Færøerne, som vi ikke er interesserede i at støtte, vil tage sig dette til Indtægt som Udtryk for en Slags Uenighed hernede angaaende det færøske Spørgsmaal.

Jeg skal slutte med at sige, at efter min Mening bør der paa den bærende Grundpille for det færøske Samfund — den Grundpille, der ikke bør røkkes — staa: „Sammen med Danmark!“

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Forespørgselen er jo stillet til Statsministeren, og der er for saa vidt ingen Grund for mig til at tage Ordet, da jeg naturligvis kan slutte mig fuldkommen til, hvad Statsministeren har sagt. Men da der af et Par ærede Medlemmer er henvendt nogle Bemærkninger til mig, skal jeg føje et Par Ord til Statsministerens Udtalelser.

Den ærede Ordfører for Forespørgerne (Hendriksen) sagde, at Dansk fremdeles maa være Rigssproget. Jeg maa tilstaa, at det Problem har jeg ikke før set i Forbindelse med Forespørgselen — det er jo ikke det, det drejer sig om. Det, det drejer sig om, er, hvorvidt vi skal fastholde den Bestemmelse i Anordningen af 1912, hvorefter det kræves, at Undervisningssproget for Børn i de sidste Skoleaar skal være Dansk. Om dette har der siden 1912 været Uenighed paa Færøerne. I 1918 stillede der af et Flertal Forslag om en Ændring af denne Bestemmelse, og i 1935, da Spørgsmaalet igen var til Drøftelse i Lagtinget, blev der af det daværende Flertal, Sambandspartiet, vedtaget en Beslutning, der siger, at som Undervisningssprog skal saavel Færøsk som Dansk benyttes. I den Afgørelse, der nu er truffet ved den kongelige Anordning, er Flertallets Forslag ikke fulgt, idet Flertallet ønskede, at det skulde fastslaaes i den kongelige Anordning, at Undervisningssproget skulde være Færøsk; dette er ikke sagt i Anordningen. Den Anordning, som nu er udfærdiget, gaar ud paa det, som i 1935 fik Tilslutning fra saavel Provsten som Amtmanden, og nærmer sig i høj Grad, hvad Sambandspartiet vedtog i 1935.

Det ærede Medlem for 7de Kreds

(Niclasen) lagde Vægt paa, hvilken Stilling Provsten og Amtmanden indtog i 1935 over for Sambandspartiets Forslag, og jeg kan sige, at Provsten og Amtmanden i 1935 gav Tilslutning til en Udformning, der svarer til det, der nu er fastsat i den kongelige Anordning. Med den Afgørelse, der er truffet, kræves det ikke af Befolkningen paa Færøerne, at Børnene i Skolen ikke skal kunne undervises paa Dansk, men det er overladt til Befolkningen selv at afgøre det, og jeg har nu aldrig forstaaet, at det kunde kaldes for Tvang at overlade til Befolkningen selv at afgøre, hvordan Spørgsmaalet skulde løses. Det er positivt fastsat, at der skal undervises i Dansk, og det er positivt fastsat, at man skal lægge Vægt paa, at Børnene opnaar Færdighed i Brugen af de to Sprog, saavel i Læsning som i Tale og Skrift. Det er ogsaa min Opfattelse, at den færøske Befolkning ved den Frihed, der her er givet den, vil føle, at den er livsinteresseret i, at Børnene i Skolen lærer det danske Sprog, og jeg tror, at man paa disse Omraader naar adskilligt længere ad frivillig Vej end ved Tvang. Det er en Kendsgerning, at under den gældende Ordning er Bestemmelsen om Undervisning paa Dansk ikke blevet overholdt og kunde ikke overholdes i de færøske Skoler, og ingen vilde dog vel mene, at vi skulde benytte særlige Tvangsforanstaltninger for at gennemføre en saadan Sag imod et stort Flertal i den færøske Befolkning. Jeg har aldrig set, at et godt Resultat paa kulturelle Omraader kunde opnaas ved Tvang, og jeg tror, man staaer sig ved paa disse Omraader at vise Hensyn og Forstaaelse over for en Befolkning, der har et Særpræg som den færøske, saa meget mere som vi jo i Danmark altid har krævet respekteret Ejendommeligheder og Særpræg paa nationale Omraader.

Jeg mener derfor, at den Beslutning, der er truffet, vil bidrage til at støtte Samhørigheden mellem Befolkningen paa Færøerne og Befolkningen hernede, og jeg kan ikke se andet, end at det er en daarlig Gerning at ville udnytte et Spørgsmaal som det foreliggende i partipolitisk Øjemed. Jeg tror, det vil være til Skade for den Befolkning, som Sambandspartiet repræsenterer, hvis man vil benytte det Spørgsmaal, hvori der nu er truffet en Afgørelse, der efter min Mening imødekommer de rimelige Krav fra færøsk Side, i partipolitisk Henseende, til Skade for Samhørigheden og Samarbejdet mellem den færøske Befolkning og Befolkningen i det øvrige Land. Jeg vil meget henstille, at man nu lader Forholdene ud-